

Poesia David Castillo

Somnis i faules de la vida

Sobre l'evolució dels darrers anys de la poesia de l'escriptora andorrana Teresa Colom (Seu d'Urgell, 1973) es podrien fer moltes conjeitures. Després de més de deu anys de la publicació del seu primer llibre en una petita editorial andorrana, els dos últims mostren amb claredat una sèrie de constants que defineixen el seu estil, les imatges evanescents al costat del tractament del dolor, el vitalisme com a superposició d'una fragilitat que omple molts dels versos. L'últim poemari, *La meva mare es preguntava per la mort*, completa i fins i tot matisa el que ja es manifestava a *On tot és vidre*.

Les figures dels animals del llibre anterior (una papallona sense ales, un lleó que sembla un lleó, una aranya que sembla una aranya, els cucs a la fruita, els peixos i una beluga perseguida per un ós afamat) s'han convertit en metamorfosi en les formigues, la gasela, els pollastres esquartrats, una tortuga que ataca un ocell en un estany i els llops. Les personificacions ens obren la percepció d'un territori oníric on la mort d'una amiga o les figures familiars ens envien cap a unes faules existencialistes d'una estranya bellesa. Són les imatges de la pietat les que transformen les escenes naturals en un pou d'espiritualitat, sovint esfereïdores. El tractament estilístic, versos sense puntuació, les cesures i fent servir l'asíndeton d'una manera rotunda, atorga als poemes una sensació de majestuositat, aliena de tot efectisme. El poema *Foc* exemplifica el que la poeta traça al llibre: "la meva mare es preguntava per la mort / mentre esquarterava un po-

La poeta andorrana Teresa Colom publica el seu cinquè llibre RUTH MARIGOT

llastre / jo que no passava dels fogons li vaig dir / «sentiràs el mateix que ell» / ara tinc la seva edat / i m'inquieta tant el foc com la caixa / només quan penso com abans que m'eduquessin / trobo absurda la por de la clausura i de les flames".

Al llarg de la seva obra –aquest és el seu cinquè llibre–, Teresa Colom ha fet servir l'elegia per plasmar racons autobiogràfics i melangiosos. La narrativitat d'alguns dels poemes encara reforça més un

territori crepuscular, on la vivència rebrota nítida. És magistral el poema inicial, on la pietat esmentada adquireix una dimensió desoladora de la ciutat: "el venedor pakistanès ofereix roses tristes / els clients del restaurant li giren la cara i interposen la mà / l'home de la camisa blanca cabell negre i pell llunyana els destorba / entra en un bar de copes on els combinats estoven les parelles i ven sis roses / roses captaïres que accepten la voluntat..."

Teresa Colom pertany a la generació de poetes catalans que s'ha fet en els recitals. Escoltar-la és una experiència diferent, més ara amb els poemes magnífics que està gestant. La psicologia i la mort, la maternitat i la bellesa, el punt de surrealisme de la realitat i la musicalitat –destacada per Palol al pròleg, conformen un univers, que té veu pròpia, l'exigència màxima que ha de tenir un poeta. El nou llibre confirma les expectatives. Superb. *

La meva mare es preguntava per la mort

Autor:

Teresa Colom

Pròleg:

Miquel de Palol

Editorial: **Pagès Ed.**

Lleida, 2012

Pàgines: **124**

Preu: **14 euros**

Poesia Ferran Aisa

Atrapar paraules amb encís

Atrapar: els llocs

Autora:

Hélène Dorion

Traducció:

Carles Duarte

i Lluna Llecha

Editorial:

Pagès Editors

Lleida, 2011

Pàgines: **116**

Preu: **14 euros**

Hélène Dorion (1958) és una poeta quebequesa que ha publicat més d'una quinzena de llibres de poemes i que ha aconseguit importants premis internacionals de poesia, per exemple el de l'Acadèmia Mallarmé, a França, del 2005. La seva obra ha estat traduïda al català, l'anglès, l'alemany, l'italià, el castellà... La poeta quebequesa va participar l'any 2000 en el 16è Festival Internacional de Poesia de Barcelona, que es va celebrar al Palau de la Música Catalana. Aquell mateix any, l'editorial La Magrana va publicar el primer recull de versos d'aquesta autora en català, *Retrats de mar*, que van ser traduïts pel poeta Carles Duarte. Versos que, segons la mateixa autora, representen

tant un viatge interior a través de l'experiència com la recerca d'un equilibri entre la sensibilitat i l'espiritualitat.

Ara Dorion torna al món editorial en llengua catalana amb el llibre *Atrapar: els llocs*, dins de la col·lecció *Biblioteca la Suda*, de Pagès Editors. La traducció dels versos ha estat novament obra de Carles Duarte, aquesta vegada amb la col·laboració de Lluna Llecha, especialista en la literatura del Quebec. Tot dos ens ofereixen una magnífica feina a l'hora d'apropar al lector català l'obra de l'escriptora canadenca.

El poemari consta de cinc apartats en què la poetessa atrapa les ciutats, les ombres, els miralls, les finestres i els rostres. El més significa-

tiu de la poesia d'Hélène Dorion és la transparència de les seves paraules expressades amb una harmònica senzillesa, paraules que esdevenen captivadores i plenes d'encís.

Evocar la vida més íntima

Un dels poemes del primer apartat del llibre són paraules evocadores de la vida íntima: "Al capdavant dels camins, la casa. Uns arbres / l'envolten, / l'ona fràgil del temps. El remolí omple la finestra. / Tot el que ha succeït creix encara / lliurat als núvols que solquen l'horitzó / i s'amunteguen com llavors. / Llum, taula, cadira. Una vida / on cada aquí reposa / sobre la branca del record / que no es trenca."

La poesia de Dorion està carregada

d'imatges i d'elements de la naturalesa, que brollen al llarg dels seus versos, marcats pel factor del temps i d'una meditació profundament mesurada del món. La paraula de la poeta es despulla de la falsa retòrica enlairant-se cap a les emocions sense incerteses.

Els versos de la poeta del Quebec mostren les línies de la poesia autèntica, que arriben al lector com una mena de remor, com una mena de torxa que il·lumina el camí... Com a mostra, aquest poema de l'apartat *Els miralls*: "El vent. I caus / dins el paisatge / l'ona silenciosa / envolta els teus passos, les teves mans. / Al lluny el dia cremat / bascula. El cel es trenca / amb els ocells / vinguts a trobar-te." *